

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ДИРИГУВАННЯ (Фахова профілізація «Народні інструменти»)

Спеціальність		В5 Музичне мистецтво
Галузь знань		В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти		Бакалавр
Освітньо-професійна програма		Оркестрова майстерність
Курс		1 – 2
Семестр		1 – 4
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)		120 годин / 4 кредити ЄКТС
Статус дисципліни (обов'язковий / вибірковий)		Обов'язкова
Мова викладання		Українська
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Дяченко Юрій Станіславович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Diachenko.pdf yurii.diachenko@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Литвищенко Олександр Володимирович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Доктор філософії
	Посада	Старший викладач кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Litvischenko.pdf oleksandr.lytvishchenko@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Сліпченко Ксенія Дмитрівна
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Доктор філософії
	Посада	Старший викладач кафедри народних інструментів

		України
	Профіль викладача e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Slipchenko.pdf kseniia.slipchenko@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Шнирєва Анастасія Євгенівна
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	-
	Посада	Викладач кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Shnyriova.pdf anastasiia.shnyrova@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Єгоров Єгор Олегович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	-
	Посада	Викладач кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Yegorov.pdf yehor.yehorov@num.kh.ua
Анотація		Навчальна дисципліна «Основи диригування» орієнтована на формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про мистецтво диригування як специфічний вид виконавської діяльності, що поєднує художнє мислення, аналітичні здібності та розвинену мануальну техніку. Зміст навчальної дисципліни охоплює опанування базових принципів диригентського жесту, метроритмічних схем, координації рухів, навичок роботи з партитурою та основ організації репетиційного процесу в оркестрі народних інструментів.
Мета дисципліни		Формування базових компетентностей висококваліфікованих диригентів оркестру народних інструментів, теоретично і практично підготовлених до виконавської, педагогічної та просвітницької діяльності, рівень компетентності яких визначається володінням диригентською технікою, сучасними креативними технологіями інтерпретації та реалізації художнього задуму оркестрового твору.
Програмні результати навчання		ПРН1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності. ПРН5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію. ПРН9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю, хору). ПРН10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.

Загальні компетентності	ЗК2. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК12. Здатність працювати автономно.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції. СК2. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики / звукорежисерської практики обробки звуку. СК3. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності. СК6. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу. СК8. Здатність здійснювати диригентську діяльність. СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу. СК11. Здатність оперувати професійною термінологією. СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків. СК17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
Професійні компетентності	ПК5. Здатність визначати напрями, види та способи підвищення рівня власних педагогічних та фахових компетентностей.
Зміст навчальної дисципліни	<i>Тема 1. Постановка диригентського апарату.</i> - Формування диригентської постановки. - Оволодіння початковими диригентськими технічними навичками. - Диригування творів великої форми композиторів Віденського класицизму (частина симфонії). - Диригування оркестрових мініатюр. <i>Тема 2. Набуття базових навичок диригентської техніки.</i> - Оволодіння початковими диригентськими технічними навичками. - Закріплення набутих вмінь та знань. - Диригування творів великої форми композиторів Віденського класицизму (частина симфонії). - Диригування оркестрових мініатюр. <i>Тема 3. Розвиток диригентської техніки.</i> - Набуття базового комплексу диригентської техніки. - Закріплення набутих вмінь та знань. - Диригування творів великої форми композиторів Віденського класицизму або Раннього романтизму (частина симфонії). - Диригування оригінальних творів. <i>Тема 4. Робота над художньою інтерпретацією оркестрових творів.</i>

	- Закріплення та відпрацювання базового комплексу диригентської техніки. - Робота над диригентською виразністю. - Робота над барвистістю диригентської інтерпретації. - Диригування творів великої форми композиторів Віденського класицизму або Раннього романтизму (частина симфонії). - Диригування оригінальних творів
Види занять	Індивідуальні заняття, самостійна робота.
Методи навчання	Практичний метод (індивідуальні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); словесний метод (співбесіда, пояснення, дискусія щодо інтерпретації музичних творів) самостійна робота (розв'язання завдань, виконання вправ, відвідування концертів та вистав, вивчення відеозаписів відомих оперно-симфонічних диригентів та диригентів оркестрів народних інструментів).
Форми, методи та критерії оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Поточний контроль (max 60 балів): оцінюється діяльність здобувача під час підготовки художньої програми до семестрового контролю. Семестровий контроль (max 40 балів): залік – 1 семестр, екзамен – 2-4 семестри. Умовою допуску до семестрового контролю є виконання програми освітнього компонента й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60. З критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів поточного та семестрового контролю і послідовністю накопичення балів студентів ознайомлюють на першому аудиторному занятті та за посиланням https://docs.google.com/document/d/1L-eLIvO7iN2B_FPm0p_-6piLnLMn0jo/edit?usp=sharing&ouid=114520142602574643901&rtpof=true&sd=true
Особливості та політики дисципліни	Під час вивчення дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як Viber, листування через e-mail, Zoom, посилання на google- диск тощо. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності. В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.

Рекомендовані джерела інформації	Вороновська, О. (2020) Музичний жест у науковопоняттєвій системі музики: історія та сучасність. <i>Музичне мистецтво і культура</i>. 30 (1). 57–63. Мурза, С. (2021) <i>Диригентський жест як інструментально-виконавський феномен: компаративнотехнологічний підхід</i> : дис. ... канд. мистецтвознавства. ОНМА імені А. В. Нежданової. Пастушок, Т. (2021) Формування комунікативної культури диригента оркестрового колективу у процесі творчої діяльності. <i>International Journal of Innovative Technologies in Socian Science</i>. 2 (30) 25–29. Ракочі, В. (2020) <i>Оркестр у музичному просторі Європи XVII-XXI століть. Витоки. Трансформації. Концепції</i> : монографія. Київ: КМAM імені Р.М. Глієра. Шумський, М. (2022) Розвиток виконавської культури оркестрових диригентів у процесі магістерської підготовки. <i>Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв</i>. 3. 220-225. Adenot, P. (2021) <i>The orchestra conductor</i>. Transposition. DOI : 10.4000/transposition.1296 Votto A. (2016). <i>Il direttore d'orchestra, il didatta</i>. Palazzo Roncioni – Lungarno Mediceo, 16, I-56127 Pisa.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми дисципліни «Основи диригування», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, протокол №9 від 26 червня 2025 року.